VEO/VTO
Janne Mänttäri

8.3.2016

Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja -käytöstä sekä tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta (HE 116/2015)

Maanomistajien oikeudet ja korvaukset verkkoinfrastruktuurin (yhteis)rakentamisessa

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lyhyttä selvitystä maanomistajien oikeuksista ja mahdollisista korvauksista verkkoinfrastruktuurin rakentamisessa tai yhteisrakentamisessa. Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa seuraavaa:

Verkkoinfrastruktuurin sijoittamisoikeus toisen omistamalle maalle voi nykyisin perustua useampaan eri lakiin tai osapuolten yksityisoikeudelliseen sopimukseen. Keskeisiä sijoittamisoikeuksia koskevia lakeja erityisesti yhteisrakentamisen näkökulmasta ovat maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999, koskee yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamista) ja tietoyhteiskuntakaari (917/2014, koskee viestintäverkkoihin liittyvää sijoittamista).

Näissä laeissa on lähdetty siitä, että verkkotoimijoilla on tietyin edellytyksin oikeus sijoittaa verkkoinfrastruktuuria toisen omistamalle maalle eikä sijoittamisesta tarvitse maksaa vuokraa (osapuolet voivat toki yksittäistapauksissa sopia toisin). Verkkotoimijan on kuitenkin molempien lakien mukaisesti korvattava maanomistajalle sijoittamisesta aiheutunut haitta ja vahinko. Ellei korvauksista päästä sopimukseen, molempien lakien mukaan asia ratkaistaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) mukaisessa järjestyksessä.

Maanomistajien oikeuksiin ja korvauksiin ei hallituksen esityksessä ehdoteta muutoksia eikä ehdotetulla lainsäädännöllä ole niihin välitöntä vaikutusta. Maankäyttö- ja rakennuslakia ja tietoyhteiskuntakaarta on siis noudatettava myös ehdotetun lainsäädännön mukaisessa menettelyssä. Rakennusteknisten töiden paremman koordinoinnin ja yhteisrakentamisen ansiosta maanomistajille todennäköisesti koituu nykyistä vähemmän haittaa ja vahinkoa, sillä yksittäisten rakennustoimien määrän odotetaan vähenevän erillisrakentamiseen verrattuna. Koska esityksessä tarkoitettu yhteiskäyttö voi kuitenkin kohdistua infrastruktuuriin, jonka omistaja tai haltija ei ole sijoituspaikan omistaja, on esityksen perusteluissa kuitenkin jakso 4.3 fyysisen infrastruktuurin sijoittamista koskevista sopimuksista ja lainsäädännöstä. Lisäksi ehdotetun yhteisrakentamislain 3 §:n 4 momenttiin on ehdotettu säännöstä, jonka mukaan edellä mainituissa tilanteissa yhteiskäyttöä koskevien säännösten soveltamisen lisäksi olisi saatava maanomistajan suostumus tai muun lainsäädännön nojalla myönnetty sijoittamisoikeus.

Jakelu Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi